แนวคิดของนิโคโล มาคเคียเวลลีเกี่ยวกับการใช้ “ความชั่ว” เพื่อให้ได้มาซึ่ง “ความดี”

Niccolò Machiavelli's Concept of Using "Evil" to Achieve "Good"

รังสิทธิ วิหกเหิน[1], วีระชัย ยศโสธร[2], พีรพงษ์ มาลา[3] และชัยภัทร สุริยะโรจนกุล[4]
Rangsitti Wihokhren[1], Weerachai Yossothorn[2], Peeraphong Mala[3] and Chaiphat Suriyarojanakul[4]
วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย[1, 3],
Buriram Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University[1, 3],
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์[2, 4]
Buriram Rajabhat University[2, 4]
Corresponding Author, E-mail: aramboy2516@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดของนิโคโล มาคเคียเวลลี เกี่ยวกับการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี" โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเน้นการวิจัยทางเอกสาร โดยศึกษาข้อมูลจากงานเขียนของมาคเคียเวลลี หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวคิดของมาคเคียเวลลี เกี่ยวกับการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี" ในที่สุด เป็นการสะท้อนถึงการมองโลกการเมืองในลักษณะที่มีความเป็นจริงและไร้การแต่งแต้มด้วยอุดมคติหรือจริยธรรมแบบดั้งเดิม ในแนวคิดของเขา การรักษาความมั่นคงของรัฐ และ อำนาจ ถือเป็นเป้าหมายหลักของการเมือง

2. แนวคิดของมาคเคียเวลลี เกี่ยวกับการใช้ "ความชั่ว" สะท้อนถึงความจริงในโลกการเมืองที่ซับซ้อน ซึ่งไม่สามารถพึ่งพาแต่หลักจริยธรรมที่สมบูรณ์ได้เสมอไป โดยมาคเคียเวลลีมองว่า การรักษาอำนาจและความมั่นคงของรัฐ เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และการใช้วิธีการที่ไม่ตรงตามจริยธรรมอาจเป็นเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อบรรลุผลนี้ แนวคิดของเขามีความสอดคล้องกับการปกครองแบบอำนาจนิยมและ realpolitik แต่ไม่สอดคล้องกับการปกครองที่ยึดหลักความยุติธรรมและเสรีภาพตามธรรมชาติ

คำสำคัญ: แนวคิดของนิโคโล มาคเคียเวลลี, การใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี"

ได้รับบทความ: 18 กุมภาพันธ์ 2569; **แก้ไขบทความ:** 1 เมษายน 2569; **ตอบรับตีพิมพ์:** 24 เมษายน 2569
Received: February 18, 2026; **Revised:** April 1, 2026; **Accepted:** April 24, 2026

Abstract

This research aims to and analyze study Machiavelli's concept of using "evil" to achieve "goodness" This study employs a qualitative approach using documentary research, drawing on Machiavelli's writings and related academic sources. The data were analyzed and the findings are are presented in the form of a descriptive analysis according to the research objectives.

The research results are as follows:

1. Machiavelli's concept of using "evil" to achieve "goodness" ultimately reflects a view of the political world that is realistic and unadorned by traditional ideals or ethics. In his concept, maintaining state security and power are the goals.

2. Machiavelli's concept of using "evil" reflects the complexity of political reality of the complex political world, which cannot always rely onabsolute moral principles. Machiavelli sees that maintaining state power and security is the most important thing, and the use of unethical methods may be a necessary tool to achieve this result. His concept is consistent with authoritarian and realpolitik governance, but is not consistent with governance based on the principles of justice and natural freedom.

Keywords: Niccolò Machiavelli's Concept, Using "Evil" to Achieve "Good"

1. บทนำ

ความคิดของนิโคโล มาคเคียเวลลี (Niccolò Machiavelli) ได้รับการยกย่องในฐานะหนึ่งในนักคิดทางการเมืองที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ยุคเรอเนสซองซ์ เขาเป็นผู้เขียน "เจ้าผู้ครองนคร" (The Prince) (Machiavelli, 1908) ซึ่งเป็นผลงานที่เปิดเผยทัศนะเกี่ยวกับการใช้กลยุทธ์ทางการเมืองเพื่อรักษาอำนาจในมือของผู้นำ แม้ว่าความคิดของเขามักถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการส่งเสริมการใช้อำนาจอย่างปราศจากจริยธรรม แต่แนวคิดของมาคเคียเวลลีได้สะท้อนความจริงที่สำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมและการเมืองในสังคมที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและความขัดแย้งทางอำนาจ ในงานของมาคเคียเวลลีจะพบกับแนวคิดที่มีลักษณะ "อเนกประสงค์" และ "ปรัชญาการเมืองเชิงปฏิบัติ" ซึ่งต่างจากทฤษฎีการเมืองของนักคิดอื่น ๆ เช่น อริสโตเติล หรือ จอห์น ล็อค ที่มีแนวทางในการพิจารณาคุณธรรมและการเมืองในแง่ของอุดมการณ์ที่สูงส่ง มาคเคียเวลลีนำเสนอแนวคิดที่

"เป็นจริง" หรือ “จริงจัง” (Realpolitik) ในการจัดการกับสภาวะที่เต็มไปด้วยความซับซ้อนในโลกการเมือง (มาคเคียเวลลี, 2548)

หนึ่งในแนวคิดที่สำคัญที่สุดในงานของเขาคือการยอมรับว่าผู้นำสามารถใช้วิธีการที่ "ไม่ดี" หรือ "ผิดศีลธรรม" เพื่อให้บรรลุผลดีทางการเมือง เช่น การใช้ความกลัว การโกหก หรือแม้กระทั่งการใช้ความรุนแรง เพื่อรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงของรัฐ แนวคิดนี้สะท้อนถึงคำกล่าวที่ว่า "ปล่อยให้การกระทำเป็นไปตามผลลัพธ์" (The ends justify the means) ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีการตีความในหลากหลายรูปแบบ โดยบางกลุ่มเห็นว่าเป็นการละทิ้งจริยธรรม แต่บางกลุ่มกลับมองว่าเป็นวิธีที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในโลกที่เต็มไปด้วยการต่อสู้ทางการเมืองและอำนาจ (กฤษฎา โชติธนามนตรี, 2556)

ในแง่ของการศึกษาเชิงปรัชญา แนวคิดของมาคเคียเวลลีมีความสำคัญเนื่องจากเขาได้นำเสนอทฤษฎีที่เป็นทางเลือกใหม่ในการมองความสัมพันธ์ระหว่างความดีและความชั่วในสังคมที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรง ภายใต้เงื่อนไขที่บางครั้งอาจไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้โดยการรักษาคุณธรรมพื้นฐาน ดังนั้น การศึกษาเรื่องการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี" ในที่สุด จึงเป็นการตรวจสอบแนวทางที่ซับซ้อนของการใช้จริยธรรมในการปกครอง ซึ่งมีผลกระทบทั้งในแง่ทฤษฎีและการปฏิบัติ

นอกจากนี้ ยังสะท้อนถึงการศึกษาความขัดแย้งระหว่าง "อำนาจ" และ "จริยธรรม" ในโลกยุคใหม่ โดยเฉพาะในยุคที่อำนาจการเมืองมีการรวมศูนย์และมีการแข่งขันสูง การใช้แนวคิดของมาคเคียเวลลีในการตัดสินใจทางการเมืองอาจช่วยให้เข้าใจลักษณะการตัดสินใจที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในบางสถานการณ์

การที่ผู้วิจัยได้หยิบยกเรื่องความคิดของมาคเคียเวลลีในแง่ของการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี"มาศึกษาวิจัยครั้งนี้เพราะว่าการศึกษาความคิดของมาคเคียเวลลีในแง่ของการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี" ในที่สุดนั้นสามารถช่วยให้เราเข้าใจถึงปรัชญาการเมืองที่แตกต่างจากอุดมคติหรือทฤษฎีการเมืองที่มักจะมุ่งเน้นการบรรลุผลสำเร็จทางการเมืองด้วยจริยธรรมที่สมบูรณ์แบบ แม้ว่าจะมีการวิจารณ์ว่าแนวคิดของมาคเคียเวลลีสนับสนุนการปกครองแบบเผด็จการหรือการใช้อำนาจที่เกินขอบเขต แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าแนวคิดเหล่านี้ยังคงมีผลต่อการศึกษาทางการเมืองและการปกครองในโลกสมัยใหม่ โดยเฉพาะในด้านการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์

นอกจากนี้ การศึกษาเรื่องนี้ยังช่วยให้เราเข้าใจการต่อสู้ระหว่าง "จริยธรรม" กับ "อำนาจ" ในการปกครองและการเมืองในสังคมที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและความซับซ้อน ซึ่งเป็นสิ่งที่นักการเมืองในปัจจุบันต้องเผชิญอยู่เสมอได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวคิดดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการเมืองการปกครองที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบท สมัยใหม่ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดของนิโคโล มาคเคียเวลลี เกี่ยวกับการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี"

2. เพื่อวิเคราะห์แนวคิดของนิโคโล มาคเคียเวลลี เกี่ยวกับการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี"

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งเอกสารที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

1. เอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Source) คือ ศึกษาจากงานเขียนของ มาคเคียเวลลี

2. เอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Source) คือ ตำราและเอกสารที่เป็นงานเขียนและงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลเอกสาร (Document Analysis Form) และกรอบการวิเคราะห์เชิงแนวคิด (Conceptual Analysis Framework) เพื่อใช้ในการจัดหมวดหมู่และตีความข้อมูลจากเอกสาร

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4. สังเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบการ พรรณนาวิเคราะห์

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 การศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดของมาคเคียเวลลี **เกี่ยวกับการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี"**

นิโคโล มาคเคียเวลลี เป็นนักคิดทางการเมืองที่มีชื่อเสียงจากการนำเสนอทฤษฎีการเมืองที่แตกต่างจากนักคิดคนอื่น ๆ ในสมัยนั้น โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี" ในที่สุด ซึ่งแนวคิดนี้ทำให้มาคเคียเวลลีถูกมองว่าเป็นผู้ส่งเสริมการใช้กลยุทธ์ทางการเมืองที่ไม่จำกัดอยู่เพียงแค่จริยธรรมและหลักการศีลธรรมที่สังคมยอมรับ แต่ยังเน้นที่การทำให้เกิดผลลัพธ์ที่สำคัญอย่างมีประสิทธิภาพและคงทน

แนวคิดการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี" หนึ่งในคำกล่าวที่เป็นที่รู้จักที่สุดจากผลงานของมาคเคียเวลลีคือ "ปล่อยให้การกระทำเป็นไปตามผลลัพธ์" (The ends justify the means) ซึ่งบ่งชี้ถึงทัศนะที่ว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในทางการเมืองคือผลลัพธ์ที่ได้จากการกระทำ ไม่ว่าจะต้องใช้วิธีการใด ๆ ที่อาจจะมองว่าเป็น "ความชั่ว" หรือ "ไม่เหมาะสม" ถ้าผลลัพธ์นั้นนำไปสู่การรักษาอำนาจและความมั่นคงของรัฐหรือความเจริญรุ่งเรืองของประชาชน

ใน "เจ้าผู้ครองนคร" (The Prince) มาคเคียเวลลีระบุว่า ผู้นำต้องสามารถทำการตัดสินใจที่ยากลำบากและอาจจะต้องใช้กลวิธีที่ไม่ตรงตามหลักจริยธรรม เช่น การโกหก การ

ใช้ความรุนแรง หรือการหลอกลวง เพื่อรักษาอำนาจและเสถียรภาพของรัฐ เขาเห็นว่าความสำคัญของการปกครองคือการทำให้รัฐมีความมั่นคง และบ่อยครั้งที่การรักษาความมั่นคงนี้จำเป็นต้องมีการใช้กลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสมในบางสถานการณ์

มาคเคียเวลลียอมรับว่าผู้นำอาจต้องทำการกระทำที่ดูเหมือนจะขัดกับจริยธรรมเพื่อให้ได้ผลดีในระยะยาว ตัวอย่างเช่น การใช้อำนาจและความรุนแรงในการปราบปรามการต่อต้าน แม้ว่าจะเป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับหลักการพื้นฐานทางศีลธรรม เช่น การประท้วงที่เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนหรือการใช้ความหวาดกลัวในการปกครอง มาคเคียเวลลีไม่ได้เสนอแนะว่าการกระทำที่ไม่จริยธรรมหรือการใช้ "ความชั่ว" ควรเป็นวิธีการปกครองที่ยั่งยืน เขามองว่าในบางสถานการณ์ที่วิกฤต ผู้นำต้องใช้กลวิธีที่รุนแรงเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่สำคัญ อย่างเช่นการรักษาความมั่นคงของรัฐ โดยที่เขาไม่เชื่อว่าผู้นำต้องทำตามหลักจริยธรรมในทุกสถานการณ์ แต่ต้องใช้ "ความรอบคอบ" ในการตัดสินใจเพื่อรักษาผลประโยชน์สูงสุดให้กับรัฐและประชาชน

ในแง่หนึ่ง การกระทำที่ไม่จริยธรรม อาจเป็นเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อให้เกิด "ความดี" ในรูปแบบของการรักษาอำนาจและความมั่นคงของรัฐ ซึ่งทำให้สามารถปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสงบสุขในที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ความคิดของมาคเคียเวลลีในแง่ของจริยธรรมและการเมือง: การใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่งความดี

นิโคโล มาคเคียเวลลี นักคิดทางการเมืองชาวอิตาลีในยุคเรอเนสซองซ์ ได้เสนอแนวคิดที่ขัดแย้งกับหลักจริยธรรมแบบดั้งเดิมในงานเขียนของเขา โดยเฉพาะใน "เจ้าผู้ครองนคร" (The Prince) ซึ่งเป็นหนึ่งในงานที่สะท้อนถึงแนวทางของการใช้ "ความชั่ว" หรือวิธีการที่ขัดกับจริยธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี" หรือผลลัพธ์ทางการเมืองที่ยั่งยืน แนวคิดของมาคเคียเวลลีเกี่ยวกับการใช้กลยุทธ์ที่ไม่ยึดมั่นในจริยธรรมสังคมเพื่อบรรลุผลดีนั้น เป็นหัวข้อที่ได้รับการวิจารณ์และการตีความหลากหลาย แต่ก็ถือว่าเป็นหนึ่งในแนวคิดที่มีอิทธิพลอย่างมากในการศึกษาการเมืองสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. การใช้ "ความชั่ว" เพื่อรักษาอำนาจและเสถียรภาพ มาคเคียเวลลีมองว่าผู้นำทางการเมืองในโลกแห่งความเป็นจริงไม่สามารถยึดติดกับหลักการศีลธรรมแบบดั้งเดิมที่มองว่าความดีเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในงาน "เจ้าผู้ครองนคร" เขาได้กล่าวถึงความสำคัญของการรักษาอำนาจในมือของผู้นำ ซึ่งเขาเห็นว่าในบางสถานการณ์ ผู้นำต้องเลือกใช้ "ความชั่ว" หรือวิธีการที่ไม่ตรงตามหลักศีลธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่สำคัญในการปกครอง อาทิเช่น การใช้ความรุนแรง การโกหก หรือแม้กระทั่งการหลอกลวงประชาชนเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ แนวคิดนี้สะท้อนให้เห็นว่า มาคเคียเวลลีไม่ได้มองว่าผู้นำต้องปฏิบัติตามจริยธรรมในทุกกรณี แต่ต้องเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

สำหรับรัฐและประชาชน ตัวอย่างเช่น หากการใช้ความรุนแรงสามารถหยุดยั้งการต่อต้านและรักษาอำนาจได้ ก็สามารถทำได้ แม้จะเป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับศีลธรรมพื้นฐาน

2. "จริยธรรมทางการเมือง" กับ "จริยธรรมทางสังคม" มาคเคียเวลลีนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ "จริยธรรมทางการเมือง" ที่แตกต่างจากจริยธรรมทางสังคมทั่วไป ในทัศนะของเขา การรักษาความมั่นคงของรัฐ และ ผลประโยชน์ทางการเมือง มีความสำคัญมากกว่า ความดีส่วนบุคคล หรือการปฏิบัติตามมาตรฐานศีลธรรมที่สังคมยอมรับ โดยเฉพาะในโลกการเมืองที่เต็มไปด้วยการต่อสู้และการแข่งขันในการแย่งชิงอำนาจ ผู้นำที่ยึดมั่นในจริยธรรมแบบดั้งเดิมอาจสูญเสียอำนาจได้ง่าย มาคเคียเวลลีเห็นว่า การทำสิ่งที่ผิดเพื่อทำให้ได้ผลดีอาจเป็นวิธีเดียวที่จะช่วยให้รัฐหรือประเทศสามารถหลีกเลี่ยงการล่มสลายหรือการสูญเสียอำนาจได้ ดังนั้น เขาจึงเสนอให้ผู้นำต้องมีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ แม้จะมีการกระทำที่ขัดแย้งกับจริยธรรมสังคม

3. "ปล่อยให้การกระทำเป็นไปตามผลลัพธ์" (The Ends Justify the Means) แนวคิด "ปล่อยให้การกระทำเป็นไปตามผลลัพธ์" ที่มาคเคียเวลลีกล่าวถึงใน "เจ้าผู้ครองนคร" เป็นการสะท้อนถึงความเชื่อที่ว่าผู้นำไม่ควรกังวลเกี่ยวกับการเลือกวิธีการที่ไม่ดีหรือไม่จริยธรรม หากการกระทำนั้นจะนำไปสู่ผลดีที่ยิ่งใหญ่กว่า ตัวอย่างเช่น ผู้นำอาจต้องใช้ความกลัวหรือการโกหกเพื่อทำให้ประชาชนยอมรับการปกครองหรือเพื่อทำให้ความมั่นคงของรัฐคงอยู่ต่อไป แม้ว่าวิธีการเหล่านั้นจะขัดแย้งกับหลักการทางจริยธรรม แนวคิดนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ที่เชื่อว่า "ผลลัพธ์" ที่ดีไม่สามารถถูกใช้เป็นข้ออ้างในการกระทำที่ไม่ดีหรือไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะในแง่ของการปกครองที่ควรจะยึดหลักการศีลธรรมและความยุติธรรมในการตัดสินใจ แต่สำหรับมาคเคียเวลลีแล้ว อำนาจและการรักษาความมั่นคงของรัฐมีความสำคัญสูงสุด การรักษาอำนาจทำให้ผู้นำสามารถนำพารัฐไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและการอยู่รอด

4. ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจและจริยธรรมในโลกจริง การใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี" ในแนวคิดของมาคเคียเวลลีสะท้อนถึงความจริงที่ว่า การเมืองไม่ใช่การแสดงอุดมคติ แต่เป็นการดำเนินการในโลกที่เต็มไปด้วยความซับซ้อนและความขัดแย้ง ในบางสถานการณ์ที่ยากลำบาก ผู้นำอาจให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ทางการเมืองมากกว่าการยึดหลักศีลธรรมเพียงอย่างเดียว มาคเคียเวลลีจึงไม่ได้มองว่า การใช้ "ความชั่ว" เป็นสิ่งที่ควรทำในทุกสถานการณ์ แต่เป็นการยอมรับว่าในโลกการเมืองบางครั้งการเลือกทำสิ่งที่ขัดแย้งกับจริยธรรมเป็นทางเลือกที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความมั่นคงและการปกครองที่มีประสิทธิภาพ

5. การวิจารณ์และการตีความแม้ว่ามาคเคียเวลลีจะได้รับการวิจารณ์จากนักคิดบางกลุ่มว่าเขาส่งเสริมการปกครองแบบเผด็จการหรือการใช้อำนาจอย่างไร้จริยธรรม แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าเขานำเสนอภาพที่ "ไม่โรแมนติก" ของการเมือง และเสนอให้ผู้นำใช้ความรอบคอบในการตัดสินใจตามสถานการณ์จริง การศึกษาแนวคิดนี้ช่วยให้เราเข้า

ใจความซับซ้อนของการเมืองในโลกที่การต่อสู้เพื่ออำนาจไม่สามารถคำนึงถึงแค่ความดีและจริยธรรมตามหลักศีลธรรมเท่านั้น

5. อภิปรายผลการวิจัย

ความคิดของมาคเคียเวลลีในแง่ของจริยธรรมและการเมือง จากการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ "ความชั่ว" หรือการกระทำที่ขัดกับจริยธรรมเพื่อบรรลุผลดีในที่สุด โดยเฉพาะในผลงานของเขา "เจ้าผู้ครองนคร" (The Prince) ซึ่งเป็นผลงานที่มักได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรงในเรื่องของการสนับสนุนการใช้วิธีการที่ไม่จริยธรรมในการปกครอง แนวคิดนี้สามารถนำมาอภิปรายในมุมมองของจริยธรรมและการเมืองได้อย่างลึกซึ้ง และยังสามารถนำไปเปรียบเทียบกับแนวคิดของนักคิดคนอื่น ๆ ที่มีทัศนะเกี่ยวกับการเมืองและการปกครองในแง่ของจริยธรรมดังนี้

5.1 แนวคิด "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี" แนวคิดหลักของมาคเคียเวลลี ที่ได้รับการวิจารณ์มากที่สุดคือ "การใช้ความชั่วเพื่อให้ได้มาซึ่งความดี" ซึ่งแสดงถึงการยอมรับว่าผู้นำสามารถใช้วิธีการที่ไม่ตรงตามจริยธรรมเพื่อบรรลุเป้าหมายที่สำคัญ เช่น การรักษาความมั่นคงของรัฐหรืออำนาจของผู้นำเอง มาคเคียเวลลีเห็นว่าในบางสถานการณ์ผู้นำไม่สามารถยึดมั่นในหลักจริยธรรมได้ เนื่องจากการตัดสินใจทางการเมืองต้องคำนึงถึงผลลัพธ์ที่ดีที่สุดในระยะยาว ตัวอย่างที่มาคเคียเวลลียกมาใน "เจ้าผู้ครองนคร" คือการที่ผู้นำสามารถใช้ "ความรุนแรง" หรือ "การโกหก" เพื่อให้ประชาชนยอมรับอำนาจและรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือแม้กระทั่งการทำให้ศัตรูสูญเสียพลังด้วยการสร้างภาพลวงตา การกระทำเหล่านี้แม้จะขัดแย้งกับจริยธรรม แต่สำหรับมาคเคียเวลลีแล้ว พวกมันเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในโลกการเมืองที่เต็มไปด้วยการต่อสู้เพื่ออำนาจ แม้ว่าความคิดของมาคเคียเวลลีในเรื่องการใช้ "ความชั่ว" เพื่อให้ได้มาซึ่ง "ความดี" จะมีความสำคัญในด้านการศึกษาเชิงการเมือง แต่ก็มักถูกวิจารณ์จากนักคิดบางคนที่มองว่าเขาสนับสนุนการใช้อำนาจที่ไร้ความยุติธรรม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมในสังคม ในแง่นี้ มาคเคียเวลลีถูกมองว่าเป็นผู้ที่ส่งเสริม "อำนาจนิยม" หรือการปกครองที่ไม่คำนึงถึงหลักการของประชาธิปไตยและความยุติธรรม แนวคิดของมาคเคียเวลลีในเรื่องการใช้ "ความชั่ว" เพื่อบรรลุ "ความดี" มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเมืองแบบเรียลโพลิติก (Realpolitik) ซึ่งเป็นแนวคิดทางการเมืองที่เน้น “ความเป็นจริง” มากกว่า “อุดมคติ” หรือศีลธรรม (Kissinger, 1994) ที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ทางการเมืองเป็นหลัก ซึ่งไม่ได้ยึดติดกับจริยธรรมในแบบที่ปรัชญาการเมืองแบบอุดมคติเสนอแนะ นักคิดในศตวรรษที่ 19 เช่น ฮันส์ มอร์เกนเทา (Hans Morgenthau) (Morgenthau, 1948) ผู้มีทัศนคติทางการเมืองที่คล้ายกับมาคเคียเวลลี ได้กล่าวถึงการใช้กลยุทธ์ที่ไม่จำเป็นต้องยึดตามจริยธรรมเพื่อรักษาผลประโยชน์และอำนาจในระดับประเทศ

5.2 การเปรียบเทียบกับนักคิดอื่น ๆ การใช้ "ความชั่ว" เพื่อบรรลุ "ความดี" ของมาคเคียเวลลีสามารถเปรียบเทียบกับ อริสโตเติล (Aristotle) นักปรัชญาในยุคโบราณ ซึ่งในงาน "การเมือง" (Politics) ได้เสนอแนะว่าแนวทางที่ดีในการปกครองคือการใช้ความยุติธรรมและการพิจารณาถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน ซึ่งต่างจากมาคเคียเวลลีที่เน้นที่การรักษาอำนาจของผู้นำและผลลัพธ์ในเชิงปฏิบัติ จอห์น ล็อค (John Locke) นักคิดทางการเมืองในศตวรรษที่ 17 ก็มีทัศนคติที่แตกต่างจากมาคเคียเวลลี โดยล็อคเน้นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนและการปกครองที่มีความยุติธรรมตามหลักธรรมชาติ โดยมองว่าผู้นำต้องปฏิบัติตามสัญญาทางสังคมและไม่ควรใช้วิธีการที่ขัดกับสิทธิพื้นฐานของประชาชน ในทัศนะของล็อค การปกครองที่ดีควรเป็นไปตามหลักการของอำนาจที่จำกัดและปกป้องเสรีภาพ ดังนั้นทฤษฎีของมาคเคียเวลลีไม่สอดคล้องกับแนวคิดของนักคิดที่เชื่อในการปกครองตามหลักจริยธรรมเช่น อริสโตเติล หรือ จอห์น ล็อค (Aristotle, 2004, Locke, 1690) ซึ่งเชื่อว่าการปกครองต้องยึดมั่นในหลักธรรมชาติและความยุติธรรม เพื่อประโยชน์ของประชาชนและความเป็นธรรมในสังคม นักคิดเหล่านี้จะมองว่าแนวทางของมาคเคียเวลลีเป็นการเปิดช่องให้กับการใช้ อำนาจที่ไม่จำกัด และขาดความรับผิดชอบต่อความเป็นธรรมและเสรีภาพของประชาชน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1ข้อเสนอแนะในการพัฒนา

การประยุกต์ใช้แนวคิดมาคเคียเวลลีในบริบทการเมืองปัจจุบันแม้ว่ามาคเคียเวลลีจะกล่าวถึงการใช้ "ความชั่ว" ในสถานการณ์ที่จำเป็น เพื่อบรรลุผลประโยชน์ในระดับรัฐ แต่ในโลกการเมืองปัจจุบัน การใช้วิธีการที่ขัดแย้งกับจริยธรรมอาจทำให้เกิดผลเสียในระยะยาว เช่น การสูญเสียความน่าเชื่อถือของผู้นำ หรือการเสื่อมสภาพของความไว้วางใจจากประชาชน ดังนั้นนักการเมืองในปัจจุบันควรใช้ความระมัดระวังในการใช้กลยุทธ์ที่ไม่ตรงตามจริยธรรม ควรพิจารณาผลลัพธ์ที่มีทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การรักษาอำนาจไม่ควรมาในราคาของการสูญเสียความไว้วางใจจากประชาชน ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาสังคมและการเมืองที่ยากจะแก้ไข

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การใช้ความกลัวและความไว้วางใจในการปกครอง: การประยุกต์แนวคิดของมาคเคียเวลลีในรัฐสมัยใหม่

2. บทบาทของศีลธรรมในทางการเมือง : การเปรียบเทียบระหว่างมาคเคียเวลลีกับแนวคิดเสรีนิยมสมัยใหม่

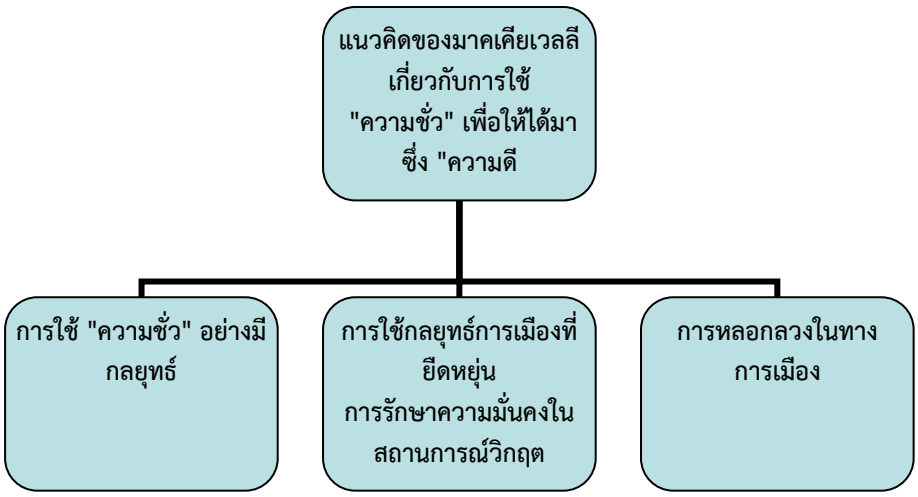
7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

แนวคิดของมาคเคียเวลลีมีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายการใช้ดุลยพินิจทางการเมืองอย่างยืดหยุ่นในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ท้าทาย โดยไม่จำเป็นต้องยึดติดกับหลักศีลธรรมเชิงอุดมคติที่อาจไม่ สอดคล้องกับบริบททางการเมืองในบางสถานการณ์ มาคเคียเวลลีเสนอว่า “ความดี” ในทาง การเมืองมิได้เกิดจากการกระทำที่สอดคล้องกับศีลธรรมเสมอไป แต่มาจากการรักษาความมั่นคงของรัฐและอำนาจของผู้นำ ซึ่งอาจต้องใช้การกระทำที่ผิดศีลธรรมในบางสถานการณ์เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ยิ่งใหญ่กว่า

การใช้กลยุทธ์การเมืองที่ยืดหยุ่นในการเมืองยุคปัจจุบัน ผู้นำและนักการเมืองมักต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ซับซ้อนและวิกฤตที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการดั้งเดิมเสมอไป การเลือกใช้กลยุทธ์ที่ยืดหยุ่นและบางครั้งอาจต้องทำการกระทำที่ขัดแย้งกับหลักศีลธรรม (เช่น การเจรจาผ่านการหลอกลวง หรือการใช้ความรุนแรงในบางกรณี) อาจช่วยให้ผู้นำสามารถรักษาอำนาจและความมั่นคงของประเทศได้

การรักษาความมั่นคงในสถานการณ์วิกฤตในสถานการณ์เช่น การเผชิญหน้ากับภัยคุกคามจากภายนอกหรือภัยภายใน (เช่น การก่อการร้าย การประท้วงในประเทศ) แนวคิดของมาคเคียเวลลีเกี่ยวกับการใช้ "ความชั่ว" เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐอาจนำมาประยุกต์ใช้ได้ ตัวอย่างเช่น การดำเนินการเพื่อปกป้องรัฐจากภัยคุกคามโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เคร่งครัด หรือแม้กระทั่งการใช้มาตรการที่ถูกวิจารณ์ว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีเป้าหมายในการปกป้องความสงบเรียบร้อยของรัฐ

การหลอกลวงในทางการเมืองมาคเคียเวลลีเน้นถึงการใช้การหลอกลวงในกรณีที่จำเป็นเพื่อรักษาอำนาจ การใช้กลยุทธ์นี้ในยุคปัจจุบันอาจจะสะท้อนผ่านการใช้แคมเปญการเมืองที่มักเต็มไปด้วยข้อมูลเท็จ การบิดเบือนความจริง หรือการปั่นข่าวสารเพื่อดึงดูดความสนใจและควบคุมความคิดเห็นสาธารณะ

ภาพที่ 1 แผนภาพองค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

กฤษฎา โชติธนามนตรี. (2556) *"มาคเคียเวลลี: การเมืองและอำนาจ" ใน ทฤษฎีการเมืองสมัยใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาคเคียเวลลี, นิโคโล. (2548). *เจ้าผู้ครองนคร*. แปลโดย ศิริราช ไชยรัตน์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Aristotle. (2004). *Politics. Translated by Benjamin Jowett*. Clarendon Press, Oxford.

Kissinger, H. (1994). *Diplomacy*. New York: Simon & Schuster.

Locke, John. (1690). *Two Treatises of Government*. Cambridge University Press.

Machiavelli, Niccolò. (1908). *The Prince*. Translated by W. K. Marriott. London: J.M. Dent & Sons.

Morgenthau, H. J. (1948). *Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace*. New York: Alfred A. Knopf.